

man saamænd lige saa godt bruge det ene Barn som det andet. Der behøves ingen særlig Færdighed til den Tjeneste, hvortil Børn i Almindelig benyttes i Landbruget, for Exempel at vogte Gæs eller andre Kreaturer. Jeg anser denne Bogtertjeneste for en Børnemishandling, det er efter min Mening den uforsvarligste Maade, hvorpaa man kan benytte Børn, oven i Kjøbet i deres Skoletid; men til denne Gjerning kan i alt Fald det ene Barn sandelig meget godt dubleres med det andet, det ene kan lige saa godt vogte Gæsfene som det andet, og saaledes gaar det ogsaa med de andre Gjeringer, der skulle udføres. Paa Landet vil al denne Gjerning meget godt kunne bestrides ved, at Arbeidsgiveren holder to Sæt Børn, det ene om Eftermiddagen, det andet om Formiddagen. Alle Børn gaa jo ikke i Skole paa samme Tid, og altsaa, naar det ene Barn er beskæftiget i Skolen, vil det andet kunne benyttes til Bogtergjerningen. Det vilde medføre nogen Uleilighed, nogen Udrivelse af de gamle Baner, dette kan jo overkommes. Det er den Opgave, jeg vil give det ærede Medlem her lige overfor (S. Pedersen) at vise, hvilken Vanstælgthed der er ved at faae den Gjerning at vogte Gæs eller Kreaturer udført af 2 Børn i hver halve Dag i Stedet for af 1 den hele Dag. Jeg kan ikke se, at der er nogen Vanstælgthed der ved; men maasse det kan medføre nogen Beføstning for Arbeidsgiverne eller anden Ulempe for dem. Der skal, kort sagt, en vis Anstrængelse til at faae det ordnet; men det skal hørken det ærede Medlem eller den ærede Minister kunne godtgjøre, at jeg ikke har Ret i den Paaastand, at Børnene have en selvstændig Ret, om hvilken det er Statens Pligt at værne. Det veed jeg jo imidlertid meget godt, at, naar det fra selve Regeringens, fra Statens Standpunkt siges, at Staten ikke har nogenfømhelst Forpligtelse til i denne Henseende at beskytte Børnene mod Uret, saa ville Arbeidsgiverne finde, at de ere i deres gode Ret ved at lade Børnene vogte Gæs, medens de skulle gaa i Skole.

Formanden: Den 3die Landsstingsmand for 7de Kreds (S. Pedersen) har Ordet for en kort Bemærkning.

S. Pedersen: Jeg skal strax sige det ærede Medlem, at, naar jeg har taget Ordet mod den Bestemmelse, han har foreslaaet, saa er et ikke af Hensyn til Arbeidsgiverne; thi vel kan der blive dem, der maa undvære Børnenes Arbeidskraft, men Bestemmelsen vilde dog tilsidt ramme Forældrene; thi Resultatet af det ærede Medlems Endringsforslag maa blive, at ingen Mand kan tage et skolepligtigt Barn i sin Tjeneste. Det vil blive det virkelige Forhold. Det ærede Medlem kunde gjerne være gaet meget videre og have sagt: Hvorfor skulle ikke ogsaa Børne gaa i

Skole? Med Hensyn til dem kunde man lige saa godt sige, at, naar ikke den Eine kan arbejde, saa kan den Anden. Men Sagen er, at man kan ikke have to Bogterdrengene til at passe den samme Besætning af Kreaturer, saaledes at den ene passer den om Formiddagen, den anden om Eftermiddagen. Dersom det nu bestemmes, at Pigerne skulle gaa i Skole den ene halve Dag, Drengene den anden, tror det ærede Medlem saa, at Pigerne kunne sættes til at udføre den samme Gjerning som Drengene? Tror det ærede Medlem ikke i det Hele, at man vil betakke sig for at have den Slags Lyende, som er forpligtet til daglig at gaa i Skole den halve Dag? Uden at gaa ind paa nogen nærmere Forklaring træde jeg, at Forskjellen mellem Kjøbstadterne og Landet i den Henseende saa klar for, at jeg beklager, at det ærede Medlem ikke kan se den. Jeg troede ikke, men maasse er det en Mangel hos mig, da jeg ikke saa nøie kender Kjøbstadforholdene, at det var saa vanskeligt for et Barn at faae Beskæftigelse den ene Halvdel af Dagen i en Fabrik, men saaledes at det ikke paa Landet, og vi kunne ikke omstabe Forholdene ved at henkaste nogle Linier i en Lov, selv om de udgaa fra nok saa stor en Interesse for Dplysningen. Naar det ærede Medlem hævder Børnets selvstændige Ret, saa er Spørgsmaalet her netop om Grænsen mellem de Krav, der af Staten maa stilles med Hensyn til Børnets Behov, og de Krav, der maa stilles med Hensyn til det praktiske Behov og med Hensyn til, at Børnets materielle Eksistens skal sikres. Efter min Opfattelse er det en fuldkommen rigtig Betragtning, den hviærede Minister har gjort gjældende, at Børnets Krav i saa Henseende ere begrænsede ved det Maal af Evne, som Forældrene have til at fyldestgjøre dem ud over det Minimum, som Staten fordrer. Og nu har Staten sat et Minimum, som man haaber ved det foreliggende Forslag at skulle bringe ikke saa lidt ud over, hvad det hidtil har været; men saa siger jeg, at man ikke har Ret til at tvinge den uformuende Del af Befolkningen ind paa Kommunernes Fattigvæsen ved at forlange, at den skal give sine Børn en Undervisning i Sommerhalvaaret, der gaar ud over, hvad der kræves af Staten. Jeg tør ikke haabe, at de Dplysninger, jeg her har givet, ville være tilfredsstillende for det ærede Medlem; men siden han saa direkte har hændt sig til mig, har jeg ikke villet tilbageholde dem.

S. Pedersen: Til de Ubefalinger, der allerede ere anførte for Forskolerne, skal jeg sige min. Det er en Foranstaltning, som vi i mit Hjem allerede have gennemført for 6—8 Aar siden, og jeg skal erkende, at den har baaret velsignelsesrige Frugter. Om det ligger i, at de Kræfter, vi have fundet til at gennemføre den, have